

Piros szövetkezet

Aki ismeri a mihálytelki Új Élet Termelőszövetkezetet az tudja, hogy jó néhány évvel ezelőtt még alig volt egy-két valamire való épülete a gazdaságnak. Azóta kialakult a központi major, új épületek sorakoznak egymás mellett. A fejlődést mi sem bizonyítja jobban, a bruttó termelési érték alakulásánál.

1960	7 631 000 Ft
1961	10 034 000 "
1962	11 805 000 "
1963	21 812 000 "
1964	21 687 000 "
1965	24 647 000 "
1966	30 332 000 "
1967	32 604 000 "
1968	42 308 000 "

Az Új Élet Termelőszövetkezet is minőségi változásra, minőségi ugrásra készül. Jelenleg a 4000 holdból 2700 szántóterülettel rendelkeznek a gazdálkodás tagjai — ha csupán ezt nézzük — nem valami nagy perspektívával. Ugyanúgy, mint a Móra Ferenc Tsz-nél, az ő területükön is „fenyegető rém” az ipartelepítés. Nem is azért, mert a város jövő ipara nagy területet elvesz a közös gazdaságtól, hanem inkább azért, mert a legjobb paprikatermő területeket, a mezőgazdasági művelés szempontjából a „legfájdalmasabb” területeket kéri el az iparosítás. Arról nem is beszélve, hogy kártalanítást ezért senki sem hajlandó fizetni. Mi lesz a jövő? Hogyan tud versenyben maradni a közös gazdaság, milyen elképzelései vannak a jövőre nézve? Nagy István tsz-elnök és Árendás József párttitkár válaszolt az:

— Mindenképpen számítnunk területi növekedésre. Igaz, ez még nem egyértelmű, nem tisztázott dolog. A gyárlári Komszomol Tsz tagjai két vasat tartanak a tűzbe, csatlakozhatnak a Móra Ferenc Tsz-hez is. Mi szívesen vennénk, ha velünk lépne házasságra, úgyszintén azt is, ha a rózsei Petőfi Termelőszövetkezet csatlakozna. Mi nem ellenezzük. Dehát ez még hosszú nóta. Más lehetőségünk viszont nincs területnövekedésre, mert a domaszéki szakszövetkezetek nem igen „mozdulnak maguktól”. Az elért eredményekből viszont nem engedünk. Ezért fejlesztettük a segéd-, melléküzemági tevékenységünket, amelyből a közelmúltban igen élénk vita alakult ki. Jó néhányan túlzottnak tartják, azt mondják, hogy a termelés rovására megy. Mi úgy véljük,

hogy a bővített újatermelést csak úgy tudjuk megvalósítani területünkön, ha az alaptevékenységen kívüli jövedelem nagy részét a gazdálkodás bővítésére fordítjuk, ami kamatozik.

Az idén a tervezett halmozott termelési érték 47 millió 700 ezer forint. Ez az alábbiakat is jelenti; szántóföldi növénytermesztésből 9 millió 572 ezer forintot, zöldségtermelésből 2 milliót, állattenyésztésből pedig 7 millió 589 ezer forintot, produkál a közös. Ez tehát majdhogya 20 millió forint. Ugyanakkor az alaptevékenységen kívül (segéd-, melléküzemág, szolgáltatás stb.) a tervezett évi bevétel 21 millió 423 ezer forint. Igaz, ebben szerepel a tagság háztájijából az árubevétel, árubeigyűjtés, ami 7 millió forintra rüg.

A közelmúltban az Új Élet Termelőszövetkezet 2 millió forint költséggel felépített egy kétalakutas szárítóberendezést, amely lehetővé teszi a saját termelésű nyersáru félkésztermékké való feldolgozását. Társakat vár az üzlethez a szövetkezet. Úgy gondolták a tagok, hogy a paprikafeldolgozóval közösen üzemeltetik a berendezést és a tiszta haszon 50—50 százalékban megosztottnak. Ha deficitessé lenne, akkor a ráfizetés is 50—50 százalékban történne. De eddig a vállalat nem lelkesezett. Kár.

— A szárítóval mi szolgálatot teszünk a tájnak, a szövetkezetnek. Fő profil a fűszerpaprika-termesztés, a szövetkezet több mint 600 holdon termesztette a fűszernövényt, a háztájival együtt 700 holdon. A minőségi követelmények nőnek, a további haladást csak ezzel a szárítóval tudjuk elképzelni. Persze azt sem bánjuk, hogy ha más segítőtársat kapunk, mondjuk a MÉK képviselőjében. A jövő évben kezdődik a termálprogram, 30 millió forintos beruházásról van szó, úgy gondoljuk, hogy az öregek, akik már „beleszülettek a paprikába” megmaradnak e pénzes növény mellett, a fiatalok pedig szívesen kertészkednek. 50 000 négyzetméter fólia borítást akarunk fűteni, 5000 négyzetméteres hajtatóházat és 600 négyzetméteres szaporítóházat. Ugyanakkor a meglévő létesítményeket is bekapcsolnánk ebbe a termál-programba.

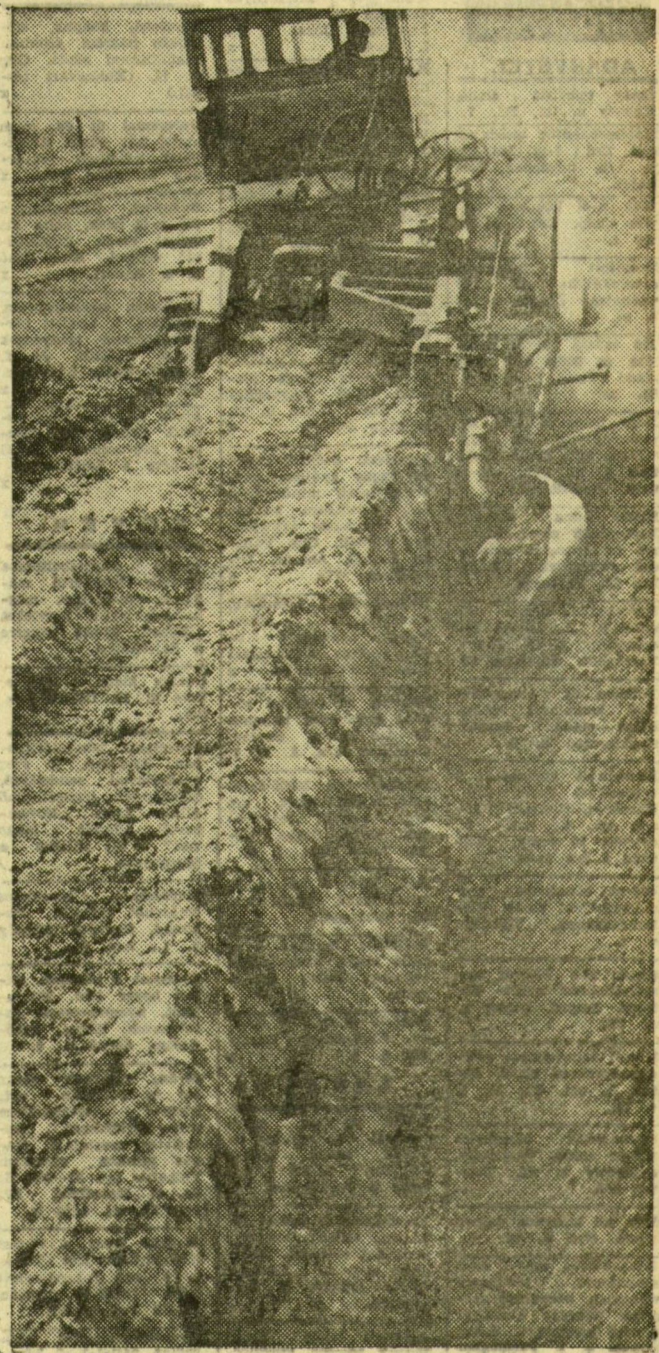
Egy 120 vagonos hűtőház is szerepel a tervben. Most már csak a „társ” hiányzik, s a közös gazdaság megalapozása további boldogulását, a minőségi ugrást. Hiszen nem arról van szó, hogy eddig nem tartozott a jó szövetkezetek sorába az Új Élet. Az elmúlt esztendőben 180 munkanapra vetítve az egy tagra eső átlagjövedelem 15 ezer 691 forint volt, az egy napi kereset a közszéből 89 forint. Persze, lényeges a szorgalmas mihálytelkiek háztájijából összegyűjtött, összekeresett pénze is.

Újabb lépésre, nagyobb lépésre készülnek a szegedi termelőszövetkezetek. Élnék az új gazdasági irányítás adta lehetőségekkel, s a mihálytelki Új Élet Tsz sem a gazdálkodásban, sem a lehetőségek kihasználásában nem akar a negyedik lenni.
Sz. Lukács Imre

Milliók ajánlások

Az újszegedi Haladás Termelőszövetkezetben szeptember 26-án párttaggyűlést tartottak. Ezen megemlékeztek Szeged felszabadulásának közelgő 25. évfordulójáról. Annál inkább szívesen gondoltak vissza az elmúlt két és fél évtized eseményeire, jelentőségére, a történelmi sorsfordulóra a szövetkezeti gazdaság, mivel ez a közös gazdaság nem sokkal a felszabadulás után kezdte meg működését. A szövetkezet fejlődése párhuzamosan haladt a társadalom fejlődésével.

A taggyűlésen megjelent kommunisták mérlegelve az időjárás okozta nehézségeket is, a felszabadulás tiszteletére jelentős felajánlásokat tettek. A hajtatóházi dolgozók 700 ezer forinttal teljesítik túl bevételi tervüket, a traktoros birgád határ-élektől befejezi az őszi vetéseket és a mélyszántást, ugyanakkor az agrrotechnikai követelmények megtartásával, jó minőségben. A lakatos melléküzemágban dolgozók sem akarnak lemaradni a szövetkezeti gazdaság versenyében. Alapos fontolgatás után a munka intenzitásának növelésével vállalták, hogy 700 ezer forinttal többet hoznak a nagy kasszába. A felajánlásokhoz csatlakoztak a virágüzletben dolgozók is, akik forgalmi tervük 10 százalékos növelését vállalták.

MÉLYSZÁNTÁS

Somogyi Károlyné felvétele

Mezőgazdasági gépkutatás

A magyar mezőgazdasági gépkutatás idén ünnepli fennállásának 100. évfordulóját. Az első ilyen kísérletekkel foglalkozó intézet 1869-ben alakult Mosonmagyaróváron. A neve: Gazdasági Eszköz- és Gépkísérleti Állomás volt. Az első kísérletek során a különféle ekefajtákat próbálták ki, ezek közül számos változat el is terjedt a hazai mezőgazdaságban.

Jelenleg a Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézetben dolgoznak azok a kutatómérnökök, akiknek feladata: új konstrukciókat adni az ipar- és mezőgazdaság fejlődését. Az intézet egyik ilyen eredménye a rotációs fűkasza, amellyel az öntözött, dús alj-fűvelkel benőtt kaszálóról is betakaríthatják a termést. Ezt a műveletet a hagyományos fűkaszákkal nem lehetett elvégezni. Az intézet kutatási feladatkörébe tartozik még egyebek között a gabonatermesztés új gépeinek konstruálása is.

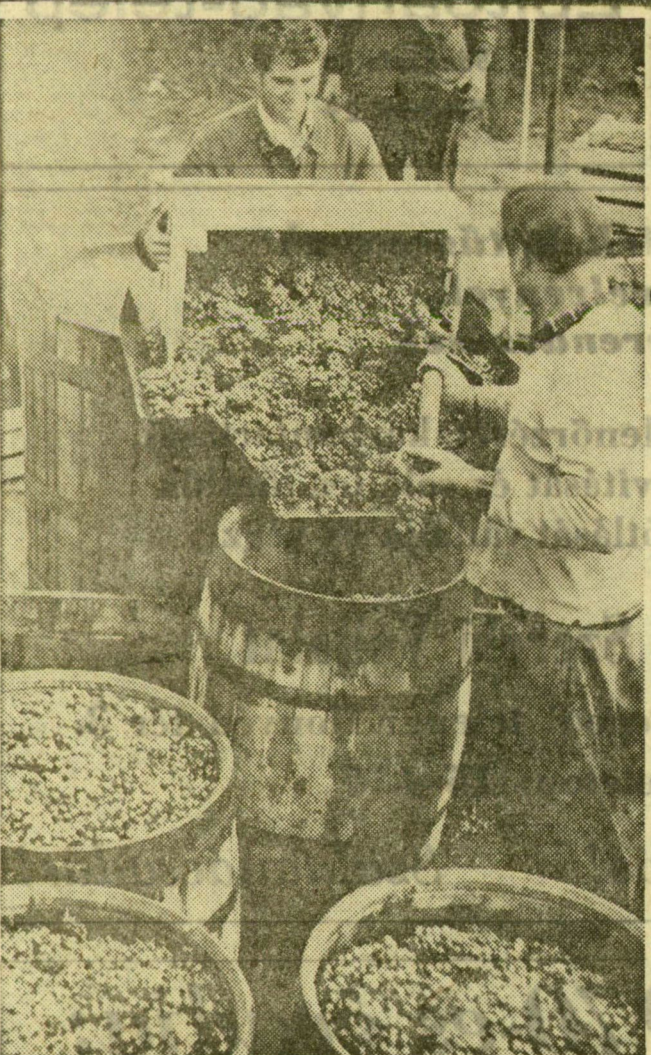
Tanár vidéken

Már a gólyamese speciálisan magyar változata is így hangzik: vidékre pedig nem megyek. Bankovics Attila mégis azt kérte az egyetemi államvizsga előtt néhány hónappal, hogy Pusztaszerre helyezze vagy Bugacra. De meg lehet, hogy friss, biológia-földrajz szakos középiskolai tanári diplomával elhelyezkedhetett volna nagyobb iskolákban is. Ennyit tudtam róla, mi-

előtt meglátogattam volna visszagondolva persze a tanári pályája kezdő állomásán, Pusztaszeren. A tapasztalataival — hogy ha valóban akarunk tanárokat képezni a vidéknek is, akkor a diákokat meg kell ismertetni a vidék olyan oldalával is, amiért képesek lemondani a talán éppen tanulmányaikban megismert városi élet igazi és vélt előnyeiről. Az a bölcsész, aki népnyelvvel és néprajzzal sok helyszíni gyűjtés részeként részt vett az országjárásban. Középiskolásnak azért jött Szegedre, mert erdőszert akart lenni. Sem hegy, sem nagyobb erdő nincs Pusztaszeren. Van viszont néhány, Dongerre fűződő tavacska. A Büdöskény és a Péteri tó kezdi átvenni a Fehértó hajdani vadvízország-funkcióját. A halastó ide szorítja a madarakat, Bankovics Attila pedig jött a madarak után. Tanár és ornitológus akar lenni egyszerre.

A madarak hamar megérzik, hogy védik őket. Akármelyik kacsatenyészte telep- nek díszere volna ennyi hápgó jószág. A fiatal ornitológus tanár 12 ezerre becsüli a tőkésrédek számát. Most vedlenek. Az öltözékükre kényes hímek most kezdik magukra öltetni sokszor megcsodált színes-tarka nászruhájukat. Amikor föl-röppennek, valóban elsőtétül az ég egy darabja, a föld fölött pedig hősést utánoznak a fehér tollpíhek. Látnak kiskocsagot, gémekeket, kékvércseket, halászsasokat, bűbiceket, sirályokat, hideg elől vándorló szebbnél szebb költöző madarakat. Érkezetek már nyári ludak, nem-sokára jönnek a vetési ludak is, a nagyvilági is, téli vendégként sok más társával ellátogat majd a bukóréce és a keceréce is.

Miközben hallgatom képzett idegenvezetők tájékoztatóját, azon jár az eszem — Horváth Dezső

Horváth Dezső felvétele

SZÜRET. A szeptemberi napos idő jóvoltából még mindig a szüret elején tartunk — mondják az állami pincegazdaság domaszéki átvéőhelyén. A napi forgalom még csak szász máza. Elsősorban kadarka érkezik, egyre javuló minőséggel, 17—18 cu korfokkal.

Felszabadulási ünnepségek a járásban

A szegedi járás községeiben gondosan, alapos munkával készülnek, hogy ebben a hónapban méltóképpen megünnepeljék felszabadulásuk 25. évfordulóját. A községek vezetői, párttitkárok, tanácselnökök, tanárok, fiatalok, öregek mind-mind összefogtak, hogy minél szebbé, tartalmasabbá, színesebbé tegyék a negyedszázados jubileumot. A történelmi sorsforduló tiszteletére egyre szélesebb munkaverseny bontakozik ki, amelyben részt vesznek ipari üzemek, mezőgazdasági termelőszövetkezetek és általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek. A fiatalok is kitűnő magukat, szellemi vetélkedőket, sporteseményeket rendeznek, helyi és községek közötti ki-ki tudon mérkőzések erejéket. Valamennyi községben megemlékeznek, s tisztelettel adoznak a felszabadulásnak.

A járásban három községben rendeznek „kiemelt” ünnepséget, így Kubekházán, Ulésén és Kisteleken. A feketeföldi faluban, Kubekházán már október 9-én is zenés ébresztő köszönti a dolgozókat. Ugyanazon a napon több szegedi járási község felszabadult, Szombatán, október 11-én tartják a járási szintű ünnepséget, egész napos programmal. Zenés ébresztő, koszorúzás a szovjet emlékműnél, nagygyűlés, kulturális műsor szerepel a kubekházai programban, este pedig a kiskunhalasi határőr kerület parancsnokságának tánczenekara ad műsort.

Ulésén október 17—19-én tart a felszabadulási ünnepségsorozat. A falunapok keretében, több érdekes kulturális rendezvényen szórakozhatnak öregek, fiatalok, ki-ki kívánsága szerint. Iró-olvasó találkozó is rendeznek Somogyi Tóth Sándor közreműködésével. A koszorúzás ünnepségeire október 19-én 9 órákor kerül sor, 10 órákor pedig az ünnepi nagygyűlésre, amelynek szónoka dr. Erdei Ferenc akadémikus, a Hazafias Népfriőti titkára.

Ugyanakkor október 19-én Kisteleken is nagy ünnepélyességgel emlékeznek meg a legszebb jubileumról. Lényegében már október 13-án megkezdődik a felszabadulási ünnepségsorozat ebben a nagyközségben, s minden napra esik valamilyen jelentőséggel esemény. Így például október 13-án dokumentum kiállítás nyílik a pártkaszaban, amely a szovjet-magyar barátságot ábrázolja. Egy nappal később szovjet és magyar fiatalok találkoznak. Nagy érdeklődés előzi meg Kistelek fejlődésének dokumentálását, a 15-én megnyíló kiállítást. Ugyanintén a Szovjet-Magyar Barátság Termelőszövetkezetben megrendezett előadást, amelyet dr. Oltványi Ferenc leltártáros tart Csongrád megye felszabadulásáról. Október 19-én zenés ébresztő köszönti a „majdhogy városi”. A koszorúzás után 10 órákor ünnepi nagygyűlést tartanak, amelyen részt vesz Komocsin Zoltán, az MSZMP PB tagja, a Központi Bizottság titkára. Szívvonalas sportműsor szovjet-magyar sportolók részvételével, kulturális és egyéb rendezvények teszik színesebbé a kisteleki megemlékezést.